

18. april 2016. godine

Kurs danas 122,92 dinara

Dinar je danas zadržao približnu vrednost prema evru i zvanični srednji kurs je 122,9280 dinara za evro, saopštila je Narodna banka Srbije.

Evro košta četiri pare više nego u petak i za vikend, kada je kurs bio 122,8857 dinara. Dinar je 1,1 odsto slabiji nego na početku godine, za 0,1 odsto je jači nego pre mesec dana, a 2,3 odsto slabiji nego pre godinu dana.

Dinar je ove godine bio najjači 4. januara, kada je kurs bio 121,5145 dinara za evro, a najslabiji 25. februara, kada je jedan evro koštao 123,5329 dinara. NBS je ove godine na međubankarskom deviznom tržištu ukupno prodala 630 miliona evra, a kupila 10 miliona.

EBRD podržava restrukturiranje EPS-a, Srbijagasa i drugih javnih preduzeća

Evropska banka za obnovu i razvoj očekuje da će Srbija da nastavi punu posvećenost i kontinuitet u započetim reformama, istakao je danas predsednik te finansijske institucije Suma Čakrabarti na sastanku sa ministrom finansija Dušanom Vujovićem, dodavši da će EBRD podržati novi investicioni momentum.

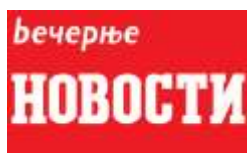

Vujović je, u okviru prolećnog zasedanja MMF i Svetske banke u Vašingtonu, razgovarao sa Čakrabartijem na temu primena postojećeg programa saradnje EBRD-a i Srbije koja uključuje podršku restrukturiranju finansijskog sektora i javnih preduzeća i razvoj poslovnog okruženja.

Predsednik EBRD rekao je da će ta finansijska institucija znanjem i finansijskom podrškom podržati korporativno restrukturiranje EPS-a, Srbijagasa i drugih javnih preduzeća i aktivno se uključiti u razrešavanje pitanja problematičnih kredita, a na osnovu Strategije koju je donela

Vlada Srbije i na čijoj realizaciji zajedno rade Narodna Banka Srbije i Ministarstvo finansija.

- Očekujemo da Srbija nastavi punu posvećenost i kontinuitet u započetim reformama - izjavio je Čakrabarti, dodavši da će ova banka podržati investicioni momentum koji je započeo u Srbiji i izrazio sigurnost da će i strani investitori to pepoznati.

Posao za 300 radnika

Klanična industrija "Mitros" u Sremskoj Mitrovici svečano puštena u rad, posle šest godina stečaja. Proizvodi će se naći na rafovima polovinom maja

POSLE šest godina stečaja, klanična industrija mesa "Mitros" u Sremskoj Mitrovici, koju je u januaru prošle godine kupila Austrijska kompanija "Girlinger", od danas počela je da radi. Pogon u koji je do sada ova kompanija uložila oko 20 miliona evra, u prvoj fazi zapošljavaće 300 radnika, a kasnije, sa većim obimom posla, povećaće i broj zaposlenih.

Vrpcu na ulazu u postrojenje presekli su vlasnik "Girlinger" Johan Girlinger i gradonačelnik Sremske

Mitrovice Branislav Nedimović, u prisustvu premijera Srbije Aleksandra Vučića, koji je ovom prilikom konstatovao da je "Mitros" priča o neuspelim privatizacijama, sveukupnom propadanju, ali i o ponovnom podizanju, uzdizanju i konačnom uspehu srpske privrede i srpskih domaćina.

- Vlada Srbije pomogla je austrijskog investitora sa 5,3 miliona evra za 300 zaposlenih u "Mitrosu", ali i za oko 700 ljudi s kojima će ta fabrika potpisati ugovore za otkup mesa. Vojvodina zaista može da hrani polovinu Evrope, ali mi moramo da naučimo i savladamo savremene tehnologije - ukazao je Vučić, i kao primer istakao mašinu za klasiranje svinja, koja to ne čini ne po težini svinja, već po kvalitetu mesa. I to ćemo morati da menjamo u svom pristupu, da bi drugačije izgledala naša poljoprivreda u budućnosti, istakao je premijer i dodao da građani prve proizvode te fabrike mogu da očekuju u prodavnicama već od 15. 20. maja.

- Imaće da kupe nešto što je mnogo bolje nego neki drugi proizvođači, što nam nude iz inostranstva i to je meso uzeto od naših seljaka, najčistije, prerađeno i obrađeno i ponuđeno tržištu - naglasio je Vučić.

Vlasnik "Girlinger Holdinga" na jučerašnjoj svečanosti pozvao je farmere da zajedno sa "Mitrosom" ponovo izgrade Srem i Mačvu kao uporište svinjogojstva u Evropi.

NAJVEĆI POGON U GRUPACIJI

Novo postrojenje prostire se na 23.000 kvadratnih metara i najveće je u okviru "Gerlinger" grupacije.

Austrijska kompanija već ima proizvodne pogone u Mađarskoj i Rumuniji gde zapošljava oko 800 ljudi, a "Mitros" je treći i ujedno najveći proizvodni pogon u regionu. Prema planu kompanije, na početku će biti prerađivano 2.000 do 4.000 svinja nedeljno, a kapacitet postoji za 25.000.

Danas potpisivanje ugovora o prodaji Železare Smederevo

Ugovor o prodaji Železare Smederevo kineskoj kompaniji Hestil potpisaće danas ministar privrede Srbije Željko Sertić i predsednik Hestila Ju Jong

Ugovor o prodaji Železare Smederevo kineskoj kompaniji Hestil potpisaće danas ministar privrede Srbije Željko Sertić i predsednik Hestila Ju Jong.

Potpisivanju kupoprodajnog ugovora u smederevskoj čeličani prisustvoće premijer Srbije Aleksandar Vučić, predstavnici diplomatskog kora i mnoge ugledne ličnosti iz javnog života zemlje. Hestil je jedini dao ponudu za kupovinu imovine Železare po ceni od 46 miliona evra koju je Vlada Srbije prihvatila 5. aprila.

Budući vlasnik Železare planira da u tu fabriku investira 300 miliona evra, dostigne maksimalnu proizvodnju od 2,1 miliona tona i zadrži svih 5.050 radnika.

Hestil je najveći proizvođač čelika u Kini koji ima godišnji proizvodni kapacitet od 50 miliona tona i zapošljava u svetu više od 120.000 radnika.

Grupa poseduje 37 visokih peći, među kojima 23 visoke peći imaju kapacitet preko 1.000 kubnih metara, i u 2015. godini je proizvela 47,8 miliona tona čelika.

Železara Smederevo je od 2012. godine u vlasništvu države, kada je otkupljena za jedan dolar od američkog Ju es stila koji se povukao iz Srbije kad je usled krize na tržištu čelika počeo da pravi gubitke.

Vlada Srbije će posle prodaje Železare morati da Evropskoj komisiji dostavlja dokaze da se iz Srbije ne izvozi čelik iz Kine koji je jeftiniji i narušava konkurenciju na tržištu EU. Takođe, po propisima EU zabranjeno je da država pomaže čeličane.

Da "oživi" srpska šljivovica, opština kupuje Navip

Svilajnac -- Opština Svilajnac namerava da kupi Podrume "Navipa" u Crkvencu, koji su u stečaju od polovine 2012. godine, kaže predsednik opštine Svilajnac Predrag Milanović.

"Uspešno smo privatizovali sva preduzeća u opštini, Podrumi su problem koji se mora rešiti u narednom periodu. Opština je poslala pismo namere da ga kupi, pokrene proizvodnju i nađe strateškog partnera", rekao je Milanović.

Podrume "Navipa" u Crkvencu kod Svilajнца, najveći na Balkanu, posle 84 godine postojanja i 40 godina izvoza srpske šljivovice, prestao da radi 22.juna 2012. godine a 20 radnika upućeno na evidenciju Nacionalne službe za zapošljavanje.

Poslednji upavnik Podruma Miroljub Spasojević je za Tanjug rekao da je godišnji izvoz od 80.000 do 100.000 boca bio je ustaljen poslednjih nekoliko godina a pre uvođenja ekonomskih sankcija SR Jugoslaviji, godišnji izvoz je bio 1.000.000 boca.

On je dodao da je preduzeće "spremno da radi, ima program, kupce, tehnologiju".

Prema njegovom mišljenju, pitanje Podruma je državno pitanje, od njegovog zatvaranja štetu ima samo država, uz podsećanje da je šljivovica srpski brend a proizvodnja i izvoz rakije tradicija Crkvenca.

Podrum je izgrađen 1929. godine, a za 40 godina od kada je krenuo izvoz izvezeno je preko 5.000.000 boca rakije srpske šljivovice pakovane u tradicionalnoj srpskoj bukliji i to u Ameriku, Kanadu, Australiju i zemlje Evropske unije: Švajcarsku, Švedsku, Holandiju, Nemačku, koja je ranije bila najveći kupac srpske šljivovice.

"Samo u periodu 1980- 1990. godine izvezeno je 1.650.000 boca", rekao je Spasojević i napomenuo da na Balkanu nema većeg podruma a ni izvoznika rakije od Crkvenca.

Hipo: Ubrzao rast Srbije

Beograd -- Rast privredne aktivnosti Srbije je početkom godine ubrzao i mogao bi dostići stopu od oko 1,5 odsto u 2016. godini, ocenjuju analitičari Hipo Alpe Adrija banke

Rast privredne aktivnosti je, prema njihovom mišljenju, najviše rezultat daljeg intenziviranja investicija na pojedinim građevinskim projektima, ali i intenziviranja aktivnosti u pojedinim izvozno orijentisanim industrijskim sektorima, kao što su duvanska i hemijska industrija, te proizvodnja električne opreme i građevinskih materijala.

"Privredni rast Srbije bi ove godine mogao dostići oko 1,5 odsto, a glavni generator tog rasta bi moglo biti kontinuirano povećanje izdavanja građevinskih dozvola tokom proteklih meseci, ali i rast obima proizvodnje građevinskih materijala", navodi se u publikaciji Hipo banke "Economic Digest - Kvartalni vodič kroz finansijske i tržišne trendove".

"Sa druge strane, ovaj efekat bi mogao biti donekle ublažen u skladu sa naznakama snižavanja optimizma i aktivnosti na ključnim evropskim tržištima, kao i pojedinim velikim privredama u razvoju, zabeleženim tokom proteklih meseci", ističe ekonomista u Hipo banci, Marko Danon.

Prošle godine je, kako dodaje, došlo do značajnog sužavanja deficita platnog bilansa, uglavnom pod uticajem povećanog neto izvoza roba i usluga, kao i doznaka.

"Ovaj deficit je bio i adekvatno pokriven neto prilivima kapitala, što je, čini se, uticalo i na stabilizaciju vrednosti dinara", napominje Danon.

Međutim, početkom 2016. godine, zabeleženi su neto odlivi tzv. portfolio investicija, koji su doprineli postepenom slabljenju dinara od početka godine, što je uočeno i u slučaju drugih slobodno plutajućih valuta u centralnoj i istočnoj Evropi.

Kako bi ublažila ove donekle pojačane deprecijacione pritiske, Narodna banka Srbije (NBS) je od početka godine intervenisala neto prodajom 580 miliona evra (zaključno sa 8.4.2016.), podseća ekonomista Hipo banke.

Prema njegovim rečima, trend veoma niskih inflatornih pritisaka je nastavljen tokom proteklih meseci, u skladu sa i dalje relativno slabom domaćom tražnjom, ali i niskim svetskim cenama sirovina.

"Tako je godišnja inflacija u martu dostigla svega 0,6 procenata, a NBS je, uprkos niskim inflatornim pritiscima, u martu zadržala referentnu kamatnu stopu nepromenjenom na 4,25 odsto", navodi Danon.

Ocenjujući da će se inflatorni pritisci u predstojećim mesecima najverovatnije zadržati na relativno niskom nivou, Danon konstatuje da bi zato mogao da postoji prostor za nastavak monetarnog popuštanja.

Uz podsećanje da je fiskalni deficit konsolidovane države u protekloj godini sužen za oko 40 odsto, na nivo od oko 3,7 odsto BDP-a, iz Hipo banke primećuju da je ovaj trend nastavljen i u prva dva meseca 2016, kada je dostignut fiskalni suficit od oko 70 miliona evra, i to najviše usled jakog rasta akciznih i neporeskih prihoda.

"Ovo fiskalno uravnoteženje, ali i prošlogodišnji izlazak iz recesije, te sužavanje eksternog deficita, doprineli su poboljšanju kreditnog rejtinga Srbije krajem 2015. i početkom 2016. kod agencija Standard&Purs, Fič i Mudis", zaključuju u Hipo banci.

Milan Popović: Sve o mojim poslovima sa RTB Bor-om

U problematizovanju načina na koji je realizovana investicija u RTB Bor, obično nema slaganja stručnjaka u oceni da li je izgradnja nove topionice promašena investicija. Lome se koplja oko procena da li je trebalo graditi novu topionicu ili ne...

Topionica je, naime, projektovana da preradi 400.000 tona koncentrata, odnosno da se iz nje dobije 80.000 tona bakra, ali se ta količina ne može dobiti eksploatacijom iz domaćih rudnika. Umesto toga, prema našim podacima, domaća ruda učestvuje u preradi sa oko 220.000 tona, dok se preostalih 180.000 tona koncentrata uvozi.

U ovim problematizovanjima pominje se i ime Milana Popovića koga su neki tabloidi nazvali kraljem bakra, a reč je o poslovnom čoveku koji je prvo postao poznat po rekordnim donacijama za unapređenje opreme porodilišta u Srbiji. Potom po vezi sa poznatom pevačicom Severinom Vučković, i tek na kraju, po svom osnovnom biznisu, bakru. Trenutno je u poslovnim odnosima sa RTB Bor kao snabdevač koncentratom bakra za uslužnu preradu. O ovim osnovnim dilemama o kojima se godinama govori kada je reč o investiciji u nove fabrike u RTB Bor, i o optužbama koje su se pojavile u nekim medijima, iznosi svoju ekspertizu i važne činjenice

Na međunarodnom tržištu bakra i drugih metala sam od 1990. godine. Pored velikog iskustva, bio sam svedok svih trendova u ovoj oblasti. Zbog toga nije fer govoriti o različitim odlukama koje su donosene u vezi RTB Bora u današnjim uslovima tržišta. Kada je donošena odluka o gradnji topionice, postojali su potpuno drugačiji indikatori.

Podsetiću vas da je, na primer, 2008. godine bila nepodeljena procena da će u svetu dugo biti deficit bakra, Goldman Saks, ali i ostali autoriteti, tvrdili su da će cena bakra biti 14.000 dolara za tonu. Bilo je potpuno jasno da je jedini način za RTB Bor da profitira na takvom trendu bio upravo izgradnja nove topionice i otvaranje novog rudnika. Zastarela tehnologija u RTB Bor koja je proizvodila neverovatno zagađenje i ugrožavala zdravlje građana u tom regionu, osim što je bila neefikasna, bila je i ekonomski neopravdana, jednostavno je morala da se promeni.

Nova topionica na RTB Boru, kao i sva prapratna postrojenja, odabrana su pažljivo po svim ekonomskim parametrima, između ostalog, po najstrožim ekološkim zahtevima EU, najvećem stepenu iskorišćenja, najnižoj ceni prerade, ali isto tako i uslovima finansiranja po kojima je ova tehnologija mogla da se nabavi.

Kada je reč o odluci vezanoj za kapacitet, ona je doneta sa procenom da će se otvoriti i treći rudnik u vlasništvu RTB Bor, i da će se sav koncentrat potreban za rad nove topionice proizvoditi unutar sistema RTB, te da će to biti najefikasnije za ceo sistem. I da će, praktično, sav bakar biti proizveden iz srpskih rudnika, čime bi se ostvario maksimalni profit napravljen isključivo od kamena koji se vadi u Srbiji.

Panamski papiri

Nemam nikakvu kompaniju registrovanu u Panami. Moje ime se bez ikakvog razloga pojavljuje u tekstovima o ovoj off shore zoni. Svojevremeno sam osnovao sa Kostjom Malofajevim firmu za trgovinu akcijama u Rusiji, ali ona nikada nije zaživela, nije imala nikakvu aktivnost i nije registrovana u Panami. Nikada nisam čuo za kompaniju koja se pominje u vezi sa mojim imenom.

- Zašto nije realizovan taj scenario?

Dogodila se svetska kriza, zastoj u rastu Kine, umesto procene najvećih svetskih autoriteta da će cena bakra da raste, cena bakra je jako pala. To je jedan od razloga zbog kojeg nisu stvoreni uslovi da se paralelno sa izgradnjom nove topionice otvaraju novi rudnici, koji bi povećali proizvodnju domaćeg koncentrata, kojim bi se ispunio projektovani kapacitet nove topionice. Jednostavno, ulaganje u otkrivanje novih nalazišta je dosta veliko u startu iako bi se vratilo za par godina, a RTB Bor i država nisu imali dovoljno novca za tu investiciju. RTB Bor nije ništa drugačije prošao od najvećih igrača na svetskom tržištu kao što su Codelco, Glenkor, BHP... zbog pada cene prvo sto su svi uradili jeste da su zaustavili investicije u nove projekte i fokusirali se na maksimalno smanjenje troškova proizvodnje.

Možda izgleda paradoksalno ali najveći svetski proizvođač bakra Kodelco, čileanska državna kompanija, po prvi put u istoriji postojanja ove kompanije 2015. godine imala je gubitak kada je u toj istoj 2015. godini, RTB Bor poslovao minimalno pozitivno. Jedan od nedavno otvorenih rudnika ove čileanske kompanije ima cenu koštanja jedne tone bakra od 13,000 dolara za tonu, što je značajno više od današnje cene bakra od 5,000 dolara za tonu. Ovo vam samo govori o dobroj proceni trenda kada je pokrenut investicioni ciklus u novu topionicu i sve ostale investicije u Boru.

- Zbog čega se nije odustalo od investicije kada se trend promenio?

Prvo, trend se nije promenio. Promenio se ciklus u okviru trenda. Prognoze su i dalje da će u svetu biti deficit bakra i da će cena da skoči iznad 20,000 dolara za tonu. Da li možete uopšte da zamislite šta će to značiti za oporavak RTB Bor, ali i generalno, oporavak privrede cele Srbije. Tada će retroaktivno da nagrađuju ljude koji su u prvom redu bili zaslužni za realizaciju projekta nove topionice na RTB Boru. Drugo, proizvodnja bakra u jednoj zemlji ne predstavlja samo korist za tu kompaniju već je indikator razvoja zemlje, potencijala u ranim oblastima. Najveći deo bakra kupuju i prerađuju domaće kompanije. Od toga živi deo industrije, mnogo veći broj građana nego što radi u RTB Bor. Raskidanje investicionih ugovora bi povuklo sa sobom i ogromne sume penala. Da se odustalo od investicije, moralo bi da se otpusti 4.000 radnika, istočna Srbija bi praktično bila uništena.

- Ima tumačenja da bi se više isplatilo da se koncentrat šalje nekim drugim topionicama u svetu, na uslužnu preradu.

U tom scenariju, praktično bismo ostvarili minimalnu zaradu i ostali bismo bez bakra, a bio bi realizovan i ovaj scenario sa otpuštanjima. Ovako su stvoreni uslovi da sa otvaranjem novog rudnika koji je u vlasništvu RTB Bor, bude postignut pun kapacitet proizvodnje od sopstvene rude i time postigne najbolji rezultat i za kompaniju, ali i po BDP zemlje.

- Postoje optužbe da je uvođenje uslužne prerade štetno po poslovanje RTB Bor?

Bilo bi idealno da je aktiviran novi rudnik i tada bi profit od nove topionice bio maksimalizovan. U uslovima koje imamo kada prerađivač nema dovoljno svog koncentrata da radi na punom kapacitetu i kada nema dovoljno obrtnog kapitala da bi sam nabavljao koncentrat na svetskom tržištu, sve topionice u svetu posežu za šemom uslužne prerade koncentrata uz pomoć jednog od svetskih trgovaca koncentratom. Objasniću vam na konkretnom primeru RTB Bora kako šema uslužne prerade funkcioniše i koliko je uslužna prerada korisna za RTB Bor.

U postrojenju topionice je zaposleno 2,000 ljudi koji redovno dobijaju platu. Peć radi neprekidno i troši mazut za grejanje. Ako vi u toj peći topite koncentrat samo 70% vremena, za koliko RTB Bor ima svog koncentrata, ostalih 30% vremena peć i zaposleni bi radili na prazno. Paliti i gasiti pec po potrebi je nemoguće posto svaki od ovih postupaka košta oko 500 hiljada dolara. Uslužnom preradom, popunjava se i ovih 30 ostalih posto kapaciteta. Znači, trošak prerade ovih 30% koncentrata iz uslužne prerade za RTB Bor je praktično nula, pošto su plate i mazut već plaćeni. Neto pozitivan efekat za RTB Bor za poslednjih 12 meseci rada na uslužnoj preradi koncentrata je bio oko 7 miliona dolara. Da nije bilo uslužne prerade, RTB Bor bi prošlu godinu završio sa gubitkom.

Pored činjenice da je Red metal dobio sve ove poslove po vrlo transparentnim pravilima i pod uslovima koji su najkonkurentiniji i najkorisniji mogući po našeg partnera RTB Bor, od prihoda iz ovog posla bez ikakve obaveze Red Metal je potpuno samoinicijativno opremio neophodnom opremom porodilišta u Boru i Majdanpeku, finansirao niz kulturnih manifestacija u ovom kraju, donirao novac za kupovinu i popravio puno kuća nastradalih prilikom velikih hladnoća pre nekoliko godina, i opremio u potpunosti i omogućio puštanje u rad nove crkvene televizije TV Hram, i redovno finansira rad narodne kuhinje u Vršcu, sve u vrednosti preko 400.000 evra.

- Postoje optužbe da je sa vama napravljen ugovor koji je štetan po RTB Bor na nekoliko nivoa, kada je reč o tome da se bakar isporučuje istog dana kada se i preda koncentrat za preradu, koja traje oko 30 dana, do toga da je u pitanju neadekvatan koncentrat za tehologiju nove topionice?

Sve su to laži. Naš ugovor je sklopljen u skladu sa svim zakonskim odredbama za javne nabavke. Sproveden je tender, našu ponudu je prihvatila komisija sastavljena od 23 predstavnika tenderske komisije, a potom i Upravni odbor RTB. Koliko sam upoznat, pored naše, postojala je još samo jedna ponuda koja nije zadovoljila ponuđenom raspoloživom količinom koncentrata, oni su ponudili samo 5 % od ukupno potrebne količine.

Razlog zašto se na tender nije javilo više trejdera je jednostavan. Zbog loše finansijske situacije na RTB Boru, povezane uglavnom sa ogromnim dugom iz prošlog perioda, ali takođe i loše reputacije obzirom da je RTB Bor iz starih ugovora o uslužnoj preradi sa firmama Mitalneos i Standard Bank još uvek dužan veće količine bakra, niko od velikih igrača nije hteo da ulazi u rizik RTB Bora.

Što se uslova prerade tiče, jedan dan ili trideset dana. Zbog gore pomenute finansijske situacije na RTB Boru i starih dugova, bilo je teško u startu nagovoriti banke da finansiraju ceo proizvodni ciklus od 30 dana. Sa RTB Borom je dogovoreno bilo u startu da ćemo prvih nekoliko partija koncentrata da odradimo tako što ćemo da menjamo koncentrat za bakar. Posle bukvalno dva ili tri meseca, banke su bile zadovoljne onim što su videle i prešlo se na finansiranje celog ciklusa proizvodnje od 30 dana.

Dalje, što se neadekvatnog kvaliteta koncentrata tiče, ovo je isto laž namerena da diskredituje menadžment kompanije, uostalom kao i sve informacije nedavno objavljene u medijima. Sav koncentrat koji je isporučen do sada je bio super čist po svim standardima.

- Postoje sugestije da sam RTB Bor radi isti posao kao Red Metal tj. da sam uvozi koncentrat za preradu. Zbog čega ste vi potrebni kao posrednik?

Postoji samo pet velikih igrača u svetu kada je reč o ovom poslu i jedan od njih je Red Metal. Za posao uslužne prerade koncentrata na RTB Boru potrebna je kreditna linija od minimum 50 miliona dolara. Ceo proces uslužne prerade traje od 90 do 120 dana, koliko je potrebno angažovanje tolikog kapitala. Da biste shvatili, navešću vam primer. Koncentrat se kupuje u Čileu ili na rudniku negde duboko u Rusiji. Koncentrat mora da se plati pre isporuke sa rudnika. Transport do pretovarne luke u Rumuniji traje od 45-60, dalje od Konstance baržama do Prahova još 15-30 dana, u zavisnosti od vodostaja na Dunavu. Zatim pretovar u Prahovu i do Bora još 1-2 dana. Priprema i realizacija topljenja i rafinacije još najmanje 30 dana. I prevoz do kupca bakra - još nekoliko dana. Finansiranje tih tri do četiri meseca, samo u kamatama, košta značajnu sumu novca.

U jednom trenutku, u samom početku realizacije ugovora o uslužnoj preradi koncentrata, dogodio se požar u topionici, Red Metal je u tom trenutku imao zarobljenih 80 miliona dolara u koncentratu na različitim lokacijama, namenjenom RTB Boru, koje su čekale da se otklone posledice požara. Dakle, tolika sredstava RTB nema da bi sam kupovao koncentrat na svetskom tržištu. Kao što sam gore pomenuo, RTB Bor nije jedina takva topionica u svetu. Mnoge topionice posežu za takvom šemom rada. Još jedno razmišljanje proizvođača kao što je RTB Bor, je da Bor čak i ima takva raspoloživa sredstva, šta bi bilo bolje, da se ta sredstva blokiraju za kupovinu koncentrata za uslužnu preradu ili da se ulože u otvaranje novog rudnika. Odgovorno tvrdim da ko god uzme da uradi uporednu računicu shvatiće da bi investicija tih sredstava u otvaranje novog rudnika bila mnogo isplativija, nekoliko puta isplativija.

- Kakvi su uslovi vašeg ugovora?

Bili smo maksimalno fer. Prvo smo, kada je bila poznata odluka tenderske komisije, još jednom javno rekli da svakome ko može da da bolje uslove prepuštamo posao. Nije bilo takvih. Iako je RTB Bor u procesu optimizacije procesa rada topionice često kasnio sa povlačenjem koncentrata, nikada nismo naplatili nikakve penale RTB Boru. I danas pozivam sve one koji kritikuju ovaj posao da sami daju ili organizuju neku bolju

ponudu, Red Metal će se povući iz ovog posla bez pogovora i bez ikakve nadoknade, i pored važećeg ugovora.

Po meni, najbitnija konkuretna prednost Red Metala je da Red Metal raspolaže celokupnom količinom koncentrata koju proizvodi treći po veličini proizvođač bakra u Rusiji. Taj koncentrat je sastavljao i osnovu ugovora o uslužnoj preradi potpisanoj sa RTB Borom.

- Neke od optužbi su i da se uslužna prerada obavlja ispod cene, a da se na isti način radi i prodaja bakra ispod cene?

Ovo je isto laž kao i sve ostale laži u vezi našeg ugovora o uslužnoj preradi, i dolazi od ljudi koji ne vladaju informacijom već se rukovode željom da nekom naude. RTB Bor-u je pokazana cela detaljna kalkulacija troškova, pokazana je zarada trejdera, troškovi transporta, finansiranja i svih drugih pratećih troškova uslužne prerade. Sve ove informacije su nekoliko puta proverene od strane ekonomista RTB Bor.

Što se prodaje metala tiče, RTB Bor ima dva standarda u politici određivanja premija na bakar, kao uostalom i bilo koji drugi proizvođač bakra u svetu: na domaćem tržištu, premija je viša od one za međunarodno tržište obzirom da je i cena transporta niža. Na međunarodnom tržištu je cena viša jer se i kupci nalaze dalje i veća je cena transporta da se taj bakar do njih doveze. Najvažnije od svega, RTB Bor sav svoj bakar prodaje putem tendera na koji se uvek pozivaju svi poznati veliki kupci. Prednost Red Metala, i zašto je Red Metal pobedio na većini tendera je to što je po istoj premiji kao što su ponudili i drugi kupci ponudili 30 dana avansno plaćanje bez ikakvih garancija po super niskoj kamatnoj stopi. Tako da ne vidim nikakvu privilegovanost Red Metala, a i svaka neutralna ekspertiza bi to dokazala.

- Postoje optužbe da se uzorkovanje koncentrata obavlja tako da nanosi štetu RTB Boru, da se radi u Konstanci, a na kvalitet koncentrata utiče i transport?

Opet je reč o podmetanju. Po međunarodnim standardima koji su i ovde primenjeni, proizvođač koncentrata, trejder i prerađivač koncentrata se dogovaraju da se uzorkovanje obavi na brodu prilikom utovara, obzirom da je to jedino može se reći neutralno mesto u toku transporta. Posao uzorkovanja radi jedna od četiri najpoznatije nezavisne survejske kompanije u svetu. Oni idu na brod, uzimaju uzorke po međunarodnom standardu, i te uzorke šalju na analize u nezavisnu laboratoriju u Engleskoj. Ti rezultati analiza su finalni za sve tri strane, proizvođača koncentrata, prerađivača koncentrata i trejdera... Bor je uvek u mogućnosti da prisustvuje tim operacijama. Kontrolne analize koje RTB Bor uvek sam radi kod sebe prilikom dolazka koncentrata u Prahovo nikada se nisu značajnije razlikovale od ovako određenih finalnih analiza, što samo govori da je metod koji praktično ceo svet koristi najispravniji i za ovaj ugovor.

Jedna od optužbi je da se u transportu menja kvalitet koncentrata. Ovo nije istina. U toku transporta, menja se vlaga koncentrata, ali ne i hemijski sastav koncentrata. Kao što sam već rekao, kontrolne analize na Boru ovo samo potvrđuju. U svakom slučaju, vlaga se ne naplaćuje, tako da je kao element u računici nebitna.

- U nastavku sličnih optužbi problematizuje se činjenica da je koncentrat neadekvatan za tehnologiju topionice i da to uzrokuje manju efikasnost u procentu realizovanog bakra iz koncentrata?

Opet neznanje i zlobne konstrukcije. Čista laž. Bilo koja nova topionica u svetu koja je puštena u rad ima rok u kojem se uvodi nova tehnologija, što traje po pravilu minimum godinu dana. U toku tih godinu dana, kod većine topionica imate puštanje, pa stajanje, puno puta, jer postoje razni problemi vezani za podešavanje opreme. Bor nije imao takvih pauza osim za vreme požara, što govori da je profesionalno veoma dobro postavljena tehnologija.

O Vučiću

Vidim njegovu odlučnost i posvećenost, vidim promene. Mnogo toga je urađeno i nadam se da će imati priliku da nastavi sa sprovođenjem takve politike. On je izuzetno energičan čovek, a energija po pravilu donosi uspeh. Verujem da je Srbija na pravom putu. Uostalom, to mišljenje dele i moji inostrani partneri. Srbija posle mnogo propuštenog vremena i šansi napokon ima perspektivu.

Činjenica je da bi se tehnologija brže osvojila da RTB Bor ima samo jedan koncentrat, sa jednim sadržajem bakra i da tehnologiju mora da prilagodi samo tom jednom sadržaju bakra. Obzirom da imamo situaciju koju imamo, gde RTB Bor nema dovoljno svog sopstvenog koncentrata za preradu i da je prinuđen da deo koncentrata prerađuje po principu uslužne prerade, inženjeri RTB Bor moraju da se nauče da prerađuju i druge koncentrate sa raznim sadržajima bakra. U toku ovog učenja, naravno, stepen iskorišćenja neće da bude maksimalan, međutim... Prednost rada sa raznim koncentratima, osim sticanja velikog iskustva od strane inženjera RTB Bora u radu sa novom tehnologijom, je i mogućnost prerade svih prom-materijala koji su se godinama stvarali na RTB Boru i koji se smatraju zarobljenim kapitalom. Na primer, Boru je potreban koncentrat sa sadržajem bakra 20%. Bor ima na zalihama koncentrat koji ima 15% sadržaj bakra koji ne

može da preradi na novoj tehnologiji. Trejder isporuči koncentrat sa sadržajem bakra 30%. Tada se koncentrat sa 15% i koncentrat sa 30% pomešaju u proporciji da se dobije sadržaj bakra 20% i Bor iskoristi svoj koncentrat koji je bio praktično neupotrebljiv.

Dalje, u sastavu nove tehnologije se nalazi linija za preradu šljake, nešto što Bor ranije nije imao. Pošto se sva šljaka ponovo prerađuje, sav bakar koji je “pobegao” u prvom procesu topljenja se vraća nazad u peć na ponovno topljenje. Ovim se postiže maksimalni stepen iskorišćenja. Drugim rečima, gubici na iskorišćenju bakra, zlata i srebra su minimalni, i bilo kakve optužbe na stepen iskorišćenja od strane zlih jezika su samo zlobni pokušaj diskreditacije menadžmenta RTB Bora.

- Kako odgovarate na podatke da je reč o dosta prljavom koncentratu?

Kada se to kaže, obično se misli na prisustvo arsena u koncentratu.

Sadržaj arsena je najvažniji parametar koji određuje da li je koncentrat čist ili prljav. Količina od 0.5 odsto arsena je standard za čisto... To je ceo svet je prihvatio kao standard. Koncentrat koji mi dajemo na uslužnu preradu, u proseku nema više od 0.2 odsto arsena. To potvrđuju sve analize nezavisnih tela. Ovo potvrđuju i kontrolne analize RTB Bora kao i Jugoinspekta koji isto uzima uzorke koji se potom analiziraju u Institutu za Bakar u Boru. Naš koncentrat, se po svetskom standardu smatra super-čistim. Uostalom, to je dodatno i dokazano ekološkim merenjima na svim mernim tackama kako u Boru tako i u regionu.

Ono što je, ipak, važno reći je da se najprljaviji koncentri u svetu prerađuju u Kanadi, Americi i Namibiji. Njihove topionice imaju specijalna postrojenja za izdvajanje arsena. Tako izdvojenin arsen se zatim prodaje Kini koja ga potom upotrebljava za neku drugu proizvodnju. Ovo napominjem jer je na jednom od bogatijih nalazišta u okolini Bora pronađeno ležište bogato bakrom, ali sa visokim prisustvom arsena, pa će biti potrebno da topionica unapredi tehnologiju i omogući preradu i ove rude, uz dodatnu korist od prodaje arsena. Onda će moći i ako bude potrebno da se i takav koncentrat uvozi i bezbedno prerađuje.

- Da li je gledano iz današnje perspektive bila promašena investicija u novu topionicu jer je sa prvobitnih 120 miliona, cena celog projekta iznad 300 miliona evra?

Nikako. Treba imati u vidu da ovo nije samo nova topionica čija je cena bila 120 miliona, već i nova fabrika sumporne kiseline, fabrika za preradu šljake, nova energana, fabrika za preradu vode, i druga postrojenja. Prvo, to sve danas sigurno vredi preko 600 miliona evra. Znači, RTB Bor je već zaradio na svojoj investiciji. Važnije je da je odabrana prava tehnologija i da zaposleni u Boru veoma brzo i efikasno usvajaju tu tehnologiju. Sada imate kapacitet koji će dati vrhunske rezultate kada se počne sa eksploatacijom novog rudnika koji će popuniti sve kapacitete topionice. To će onda značiti i dodatne prihode državi od nekoliko stotina miliona evra svake godine. Najmanje 1 odsto BDP-a.

Dušan Bajatović: Južni tok veoma brzo opet u igri

*Tvrđenje da Srbija kupuje najskuplji gas u regionu i Evropi, dezinformacija su koja nikada nije potkrepljena činjenicama * Trenutno, dugovanja Srbijagasa iznose 837 miliona evra, a nastala su kao posledica socijalne politike države * Glas za SPS nije bačen glas, jer su socijalisti od osnivanja uvek bili faktor političke stabilnosti u Srbiji*

Novi Sad - Gasprom isporučuje gas Srbijagasu na osnovu dugoročnog ugovora koji praktično omogućava da imamo jednu od najnižih cena u Evropi. Tvrđenje, koje se često čuju, da Srbija kupuje najskuplji gas u regionu i Evropi, dezinformacija su koja nikada nije potkrepljena činjenicama. Nikada niko nije izašao u javnost sa ciframa koje bi potvrdile tu tezu. Ako želimo da analitički i realno govorimo na tu temu, moramo da se pozivamo na iznose, a oni pokazuju da u ovom trenutku gas plaćamo 138 dolara za 1.000 kubnih metara.

Kao zemlja koja ima najpovoljniju cenu gasa u Evropi, uvek se ističe Nemačka, a to je ista cena koju plaća i Srbija kaže u razgovoru za Danas Dušan Bajatović, generalni direktor Javnog preduzeća “Srbijagas”.

Zbog čega Srbijagas ruski gas uvozi preko posrednika, kompanije Jugorosgas? Zar na taj način nabavna cena nije veća nego što bi trebalo da bude?

- Jugorosgas predstavlja mehanizam za trgovinu gasom između u Rusije i Srbije. Akcionari u Jugorosgasu su Gazprom sa 50 odsto, kompanija Centreks registrovana u Beču a u vlasništvu Gazprom banke 25 odsto i Srbijagas sa 25 odsto akcija. Još 1996. godine potpisan je sporazum koji predviđa da će se određena količina novca iz trgovine gasom iz Rusije odvajati za potrebe gasifikaciju Srbije. Tada je, naime, između Srbije i Rusije dogovoren strateški posao da se gasifikacija finansira iz trgovine gasom u visini od 4,2 odsto. Dakle, predviđeno je da se ta gasifikacija sprovodi novcem koji Jugorosgas dobija kao proviziju za uvoz gasa a koja je u međuvremenu smanjena sa 4,2 na dva odsto. Treba istaći i to da gasifikacija juga Srbije dosad u praksi nije zaživela, jer Jugorosgas još uvek nije dobio odgovarajuće dozvole za izgradnju transportnog sistema. Kada je Srbijagas potpisao dugoročan ugovor sa Gazpromom, istovremeno je i smanjena provizija Jugorosgasa zato što su izostala ulaganja tog preduzeća. Kao veoma važnu stvar, želim da naglasim to da bi cena ruskog gasa za Srbiju bila ista čak i da Jugorosgas nije posrednik u poslu trgovine.

Šta to konkretno znači?

- To znači da cena gasa koju je Gazprom odredio za Srbiju ne bi bila niža da nema posrednika. Konkretno, da Jugorosgas ne postoji kao posrednik, Rusi nam ne bi spustili cenu za dva odsto već bi ona ostala ista iako bi se radilo o direktnoj trgovini.

Kolika su trenutna dugovanja Srbijagasa i zbog čega su ona nastala?

- Dugovanja Srbijagasa u ovom trenutku iznose 837 miliona evra. Sa druge strane, Srbijagas potražuje negde oko 1,07 milijardi evra. Dugovanja su nastala iz dva razloga. Prvi je politički, jer je do 2013. godine Srbijagas odlukama vlade bio prinuđen da, zbog čuvanja socijalnog mira, gas prodaje ispod realnih cena. Maloprodajne cene su bile niže od troškova nabavke.

Koliku je štetu Srbijagas pretrpeo po tom osnovu?

- Samo po tom osnovu smo pretrpeli gubitak od 500 miliona evra. Drugi uzrok gubitaka je što sve do prošle godine nismo bili u mogućnosti da naplaćujemo potrošnju preduzećima u restrukturiranju. I to je bila socijalna politika. Da li je plaćena skupa cena za to? Jeste, plaćena je, ali je sve to rađeno da bi se sačuvala radna mesta a preduzeća u restrukturiranju održala i spremila za proces pronalazjenja strateških partnera. Ali, zbog toga je Srbijagas morao da se zaduži milijardu evra. Sada su se stvari promenile, omogućeno nam je da naplaćujemo gas preduzećima u restrukturiranju i to se pozitivno odrazilo i na stepen naplate, koji je sa 55 podignut na 86 odsto. Trebalo bi da bude i veći, i mi ćemo ga dostići postepeno.

Kako će se Srbija snabdevati ruskim gasom u slučaju da Gazprom, kako najavljuje, prekine snabdevanje preko Ukrajine od 2019. godine?

- Srbija u tom slučaju može da se snabdeva iz pravca Severnog toka 1 i u budućnosti Severnog toka 2, preko Baugardena. O tome razgovaramo sa ruskom stranom, da isporuka bude na srpsko-mađarskoj granici, na istom mestu gde i sada preuzimamo gas. U tom slučaju, tranzitne cene bi bile nešto veće. Mi razgovaramo sa Rusima i o mogućnosti nekih izmena kako ne bi došlo do promene cene. Radimo na alternativnom pravcu snabdevanja sa našim strateškim partnerom Gazpromom. Planiramo i da se završi interkonekcija prema Bugarskoj i iz te zemlje prema Grčkoj, kako bismo mogli da dobijamo utečniji gas iz tog pravca. Međutim, niti zasad ima tog gasa, niti u ovom trenutku postoje tehničke mogućnosti za njegov transport. Problem predstavlja i dilema koliko bugarski transportni sistem može da propusti gasa na godišnjem nivou a da se ne ugroze potrebe potrošača u toj zemlji. Generalno govoreći, kada je reč o snabdevanju gasom mora se konstatovati da u ovom trenutku ne postoji alternativa ruskom gasu kada je reč o količinama i sigurnosti snabdevanja.

Da li to znači da će se projekat izgradnje gasovoda Južni tok opet biti vraćen u opticaj?

- Južni tok će se u nekom obliku sigurno vratiti. Jednostavno, ruski gas je potreban, jer se u Evropi beleži pad proizvodnje tog energenta. Podaci govore da će 2035. godine Evropi nedostajati još 150 milijardi metara kubnih gasa. U ovom trenutku Rusija izvozi 150 milijardi metara kubnih gasa, što znači da će za dve decenije Evropi trebati još toliko. Takođe, treba istaći da je Tesla projekat, koji je ustvari zamena za Južni tok, Evropska komisija prihvatila, i svrstan je u 100 najprioritetnijih projekata Evropske unije. U nekom trenutku ekonomski interesi će pobediti političke, i tada će se u nekom obliku realizovati ideja o projektu izgradnje Južnog toka koji je i iniciran zbog potreba Evrope, pre svega istočne Evrope, za ruskim gasom. Prema mojim informacijama, vrlo brzo se može desiti da izgradnja Južnog toka bude nastavljena.

Vi ste kandidat socijalista za pokrajinskog premijera, kakve rezultate očekujete da postigne SPS 24. aprila?

- Očekujem da će pre svega doći do promene vojvođanske administracije i značajne promene njene politike. Sigurno je da će se formirati novi odnos snaga u pokrajinskoj skupštini i siguran sam da će to biti novo partnerstvo. Smatram da je to u interesu autonomije Vojvodine. Što se SPSa tiče, očekujem da ćemo imati značajno bolji rezultat nego što smo imali 2012. ili 2014. godine. Mi smo spremni da razgovaramo sa Srpskom naprednom strankom odmah po završetku izbora. A odluka da li ćemo biti partneri nije samo na SPS-u. Socijalisti mogu da budu i vlasti i opozicija. Svi

čekamo 24. april da vidimo kako će se izjasniti birači. Ono što je izvesno je to da glas za SPS nije bačen glas i da su socijalisti od svog osnivanja uvek bili faktor političke stabilnosti u Srbiji. Sve kampanje na ovim izborima su personalizovane. Stoga je SPS procenio da treba da ima svog kandidata za premijera i partija je odlučila da to budem ja. Kao kandidat SPS za pokrajinskog premijera, smatram je da Vojvodina najpre mora da se okane politikanstva. Potrebno je doneti novi statut, jer stari ne valja, nove zakone o nadležnostima, imovini i finansiranju. Želim da naglasim da socijalisti jesu za autonomiju Vojvodine u okviru Ustava Srbije, dakle za Autonomnu pokrajnu Vojvodinu u Republici Srbiji.

Da li bolji rezultat očekujete i na republičkim izborima?

- Siguran sam da će i na republičkim izborima SPS postići značajno bolji rezultat nego 2014. godine. Moja procena je da će odnos političkih snaga u Vojvodini u krajnjoj liniji uticati i na formiranje republičke vlade. SPS je devedesetih bio partija u funkciji vlasti i nacionalnih projekata. Posle 2000. godine SPS nije nestao i konstantno je predstavljao značajan faktor u političkom životu zemlje. Naša procena je da sada više neće biti te bilansne, odnosno pozicione igre, zato želimo da partiju podignemo i postavimo je tamo gde joj je mesto da bude stožer okupljanja levih i patriotskih snaga u Srbiji. Jednostavno, ovom kampanjom želimo da poručimo građanima da će se SPS zaista boriti za socijalnu pravdu i programske pozicije na kojima je zasnovana partija bez obzira da li ćemo se nalaziti u vlasti ili opoziciji.

Brankica treba da ima obezbeđenje

Produkcija "Insajder" vas je nedavno osudila a njena ekipa napustila konferenciju za novinare koju ste držali, jer ste pitali ko plaća obezbeđenje Brankice Stanković. Zbog čega ste postavili to pitanje i kako komentarišete kritike koju je na vaš račun izrekla ta medijska produkcijska kuća?

- Ja sam samo pokušao da objasnim, u odgovoru na postavljeno pitanje, da nemam pravo da podatke iz privatne kompanije, gde postoje ugovori o konfidetalnosti, dajem javno. Nemam zakonsku obavezu za to, a nemam ni saglasnost partnera. To što sam ja istovremeno direktor Srbijagasa i preduzeća Južni tok, dve su različite stvari. Oni su kao privatna produkcija meni postavili pitanje o trošenju državnih para, a ja sam na to odgovorio da se državne pare troše i na obezbeđenje Brankice Stanković. Dopuštam da nisam našao najbolji primer kada sam to pokušao da objasnim novinarki "Insajdera".

Da li to znači da vi ne dovodite u pitanje potrebu da kolegica Brankica Stanković ima policijsko obezbeđenje?

- Ne, nikako! Naprotiv, ona i treba da ima obezbeđenje. Država procenjuje i odlučuje kome je obezbeđenje potrebno. Problem sa "Insajderom" je što ta produkcija ne uvažava odgovore koje im ja dajem, a veoma često se date izjave kasnije žargonski "farbaju" čime im se menja kontekst.

Gas će pojeftiniti pred zimsku sezonu

Kakva će biti maloprodajna cena gasa pred narednu zimsku sezonu, treba li potrošači da strahuju od poskupljenja?

- Ne samo da neće poskupeti, pojeftiniće. Očekuje se da umesto sadašnje cene od 138 dolara za 1.000 kubnih metara u poslednjem kvartalu ove godine gas od Rusa dobijamo po ceni od 106 dolara. Prema podacima koje mi u Srbijagasu imamo, u drugom kvartalu 2016. godine nastavljen je pad cena po dugoročnim ugovorima, što je uslovalo i pojeftinjenja na gasnim habovima Evropske unije.

Koliko se plaća gas

Prosečna cena na najznačajnijim evropskim habovima je za jedan dolar po 1.000 kubika viša od iznosa koji ostvaruje Srbija po dugoročnom ugovoru sa Gaspromom, a koji je najbliži habu Austrija, gde je cena za devet dolara viša, bez uključivanja dodatnih troškova transporta kroz Austriju. Ako se uračuna i taj manipulativni trošak, iznosi 45 dolara za 1.000 metara kubnih, pa je ukupna cena gasa iz haba Austrije 192

dolara, ili za 54 dolara odnosno 39,1 odsto viša od one koju po dugoročnom ugovoru sa Gaspromom ima Srbijagas. Takođe, Srbijagas je u 2015. godini kupio gas od Gasproma za 465 miliona evra. Da je imao istu cenu kao na habu u Austriji, platio bi 647 miliona evra. Po toj računici se dolazi do zaključka da je Srbijagas platio 182 miliona evra manje. Takođe, treba naglasiti da ruska strana Srbijagasu ne naplaćuje penale za nepovučene količine gasa, niti za neravnomernost, dok dodatne količine gasa kupujemo po cenama iz osnovnog ugovora.

Dobra vest u lošem trenutku za privatizacije čeličana

Tragom informacije o potpisivanju ugovora o prodaji Smederevske železare kineskoj Grupaciji gvožđa i čelika (HBIS) najavljenom za danas

Kineski Državni savet objavio je u februaru da će kapacitet proizvodnje sirovog čelika biti umanjen za 100 do 150 miliona tona u narednih pet godina, a u vladi prognoziraju da će oko 500.000 radnika u ovom sektoru biti otpušteno

Kada se DŽou Điangtao zaposlio u čeličani Anstil u gradu Anšanu u kineskoj severoistočnoj provinciji Liaoning, očekivao je stabilan život i dobru platu koja je, prema tradiciji, zagarantovana u državnim preduzećima. Ali kada je kompanija, krajem 2015, počela da otpušta radnike ovom 38-godišnjaku bilo je potrebno izvesno vreme da se navikne na tu realnost.

"Fabrike su radile veoma niskim intenzitetom jer je bilo malo porudžbina proizvoda od čelika. Zbog toga su neki od nas potražili novi posao, dok su se drugi prevremeno penzionisali", kaže DŽou. Činjenica je da i druge kineske čeličane trpe veliki pritisak i prisiljene su da zaustavljaju proizvodnju i otpuštaju radnike. Indeks menadžerskih kupovina u industriji čelika u februaru se zaustavio na nivou od 49 i već 22. mesec je ispod 50, "to ukazuje na pad proizvodnje, naveo je Komitet za profesionalnu logistiku čelika. Liu Džendiang, generalni sekretara Kineskog udruženja za gvožđe i čelik (CISA) saop"tio je podatak da su, počev od 2014, kombinovani gubici primarnog poslovanja velikih proizvođača čelika porasli 24 puta i u 2015. prema"ili su 15,5 milijardi dolara. Liu je ocenio da je 2015. bila "najgora za industriju čelika", ukazujući da su velike čeličane prijavljivale gubitke 12 meseci za redom. Državni Savet objavio je u februaru da će kapacitet proizvodnje sirovog čelika biti umanjen za 100 do 150 miliona tona u narednih pet godina a zbog ozbiljnosti situacije, u vladi prognoziraju da će oko 500.000 radnika u ovom sektoru biti otpušteno.

Godinama je Kina bila najveći proizvođač čelika u svetu, ali sada se suočava sa predimenzioniranim kapacitetima. U Tangšanu, industrijskom gradu u severoistočnoj provinciji Hebei, u kome su se lokalne vlasti ekonomski rast bazirale na čeličanama, proizvodnja te metalne legure je sa 59 miliona tona u 2009, porasla na 105 miliona u 2014, "to je više nego u čitavoj Evropi, naveli su iz tamošnje asocijacije čelika. U Hebeiju se, inače, proizvodi četvrtina ukupne količine čelika u zemlji a tu je i sedi"te Grupacije gvožđa i čelika (HBIS) čiju je ponudu za kupovinu Smederevske železare Vlada Srbije prihvatila. Brz ekonomski rast podstakao je mnoga preduzeća u

Tangšanu da se preorijentišu na čelik, pa je izgrađeno mnogo čeličana. Samo 2012. pušteno je u rad 18 novih topionica, što je dovelo do rasta kapaciteta proizvodnje za 23,3 miliona tona, naveli su u CISA. Problem je, međutim, "to potražnja za čelikom opada. Prema istraživačkoj kompaniji Rodijum grupa, u periodu od 2004. do 2014. godine, proizvodnja čelika u svetu porasla je za 57 odsto pri čemu je Kina, gde je samo pro"le godine proizvedeno oko 804 miliona tona sirovog čelika, zaslužna za 91 odsto tog rasta. Sudeći prema rezultatima istraživanja Kineskog instituta za metalurško planiranje i istraživanje (MPI) prošle godine je u svetu potrošeno samo 664 miliona tona proizvoda od čelika. "Kina ima kapacitet da godišnje proizvede 1,15 milijardi tona, ali se svake godine realizuje samo 800 miliona. Stopa iskorišćenosti kapaciteta je ispod 70 odsto", upozorava analitičar Kiu Jučeng. Avi ovi podaci ukazuju na činjenicu da je na trži"tu mnogo kompanija koje proizvode čelik.

Dodatni problem predstavljaju cene čelika koje su pale za 1.500 juana (vi"e 230 dolara) po toni (najvi"a cena čelika iznosila je 5.600 juana po toni). Zbog negativnih kretanja na trži"tu članice proizvođača čelika CISA pretrpele su ukupan gubitak od 64,534 milijardi juana, a mnoge kompanije za proizvodnju čelika su postale "zombi" biznisi koji ne zarađuju već se održavaju u životu uz pomoć koju dobijaju od vlasti i

banaka. Kako bi se rešio problem neiskorišćenih kapaciteta predstavnici vlasti već preduzimaju konkretne akcije. Tako je, recimo, Državni savet saopštio da neće biti izdane dozvole za nove projekte, zastarele čeličane će biti zatvorene, a "zombi" kompanije likvidirane. Kako bi se amortizovali efekti gubitaka radnih mesta centralna vlada će izdvojiti 100 milijardi juana u naredne dve godine. S druge strane, mnoge kompanije su odlučile da premeste zaposlene. U autonomnom regionu Siđiang Ujgur, na severozapadu Kine, 65 godina stara čeličana Baji osnovala je kompaniju za javno čišćenje i obezbeđenje kako bi zbrinula više od 2.000 otpuštenih radnika koji su bili relativno stari i nedovoljno obučeni za druge poslove. Rukovodstvo, takođe, nastoji da dostigne viši nivo investiranja u ekološki čistu kompaniju koja povećava prodaju visoko kvalitetnih proizvoda i otvara poslove u sektoru prodaje za mlade i sposobne radnike iz čeličana.

Bolni rezovi

Predstavnici vlasti u Hebeiu gde je sedište Grupacije gvožđa i čelika (HBIS) - novog vlasnika Smederevske železare, odlučili su da postepeno, do 2017. godine, snize kapacitet proizvodnje čelika za 40 miliona tona. "Taj proces neće biti lak. Podsetiću da su Sjedinjene Američke Države, Japan i Evropa decenijama rešavale problem prevelikog kapaciteta, a pred nama je još veći izazov. Smanjenje kapaciteta moglo bi da prouzrokuje ekonomsku patnju, ali na duge staze ta patnja bi bila korisna", izjavio je Li Ksinčuang, predsednik Kineskog instituta za metalurško planiranje i istraživanje. Drugo rešenje za kojim tragaju domaći proizvođači čelika jeste širenje na inostrana tržišta. Zanimljivo je, u tom kontekstu, pomenuti da je odmah po objavljivanju ponude za kupovinu Smederevske železare vrednost akcija HBIS, na berzi u Šenženu, porasle za 0,48 dolara, ili za 0,97 odsto.

LJAJIĆ: Ugovor o Železari znači rast BDP od 4,5 odsto

Potpredsednik vlade i ministar trgovine, turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić izjavio je danas da potpisivanje ugovora o Železari Smederevo znači dalji rast BDP od oko 4,5 odsto na godišnjem nivou i ocenio da se isplatilo sve što je urađeno po tom pitanju u prethodnom periodu.

"Videćemo koliko će taj rast biti, oko 4,5 odsto, a možda i više na godišnjem nivou. To znači za 5.000 ljudi koji rade u Železari, a mnogo više za koperante same Železare. Ovo je od ogromne važnosti, jer je većina ekonomista smatrala da je jednostavan način da se reši Železara da se ona zatvori", rekao je Ljajić.

On je ocenio da je sve što je urađeno po pitanju Železare Smederevo rezultiralo time da se, kako je rekao, "jedan naš gigrant, koji je bio na kolenima, podigne", ljudima obezbedi posao i plata, a čitavoj ekonomiji Srbije da "perspektiva i nada da može da stane na zelenu granu".

VUJOVIĆ U VAŠINGTONU Srbija mora da nastavi reforme

Ministar finansija Dušan Vujović izjavio je danas da su od Svetske banke i MMF-a stigle pohvale za fiskalnu konsolidaciju i sprovođenje reformi i dodao da nezavisno od toga ko pobjedi na izborima i ko bude u novoj vladi, ostaje obaveza Srbije da nastavi sa trogodišnjim programom reformi.

To je program reformi koji je Srbija za sebe definisala, a MMF, Svetska banka, Evropska banka, Evropska investiciona banka se tu pridružuju da nam pomognu, ali to je naš program reformi - poručio je Vujović iz Vašingtona gde je završeno redovno prolećno zasjedanje Svetske banke i MMF-a.

Ministar finansija je za RTS rekao da su zaključci sa zasedanja dobri za Srbiju, da se pozitivno ocenjuju kraj prošle godine i prvi kvartal ove godine, koji će biti predmet razgovora nakon uspostavljanja nove vlade, odnosno dolaska fonda u Beograd koji se očekuje početkom juna. On je dodao da se od nove vlade očekuje da nastavi sa sprovođenjem strukturnih reformi, a tu predstoje i važni koraci što se tiče javnih preduzeća, kao što su EPS, Železnica, Putevi Srbije, Srbijagas. "Ali tu su i pitanja nastavka reformi javnog sektora, poboljšanja rada administracije, prelaska na tzv. modernu vladu to će biti osnovne teme

naših razgovora u narednom periodu", naglasio je ministar finansija.

On je dodao da su predstavnici Svetske banke i MMF-a i na konferencijama i na bilateralnim razgovorima govorili o uspehu Srbije u fiskalnoj konsolidaciji, o ozbiljnosti u sprovođenju reformi, kao i da Srbija postaje lider faktor stabilnosti i poboljšanja odnosa u regionu.

"Nas stavljaju na prvo mesto, daju nam značajnu ulogu i to nisu samo pohvale to je i obaveza. Očekuju da istrajemo u našim reformama i da budemo aktivan faktor svih inicijativa na Balkanu", dodao je Vujović.

Govoreći o samitu o zapadnom Balkanu koji počinje 4. jula, ministar finansija je rekao da Svetska banka na tehničkom nivou započinje ozbiljne pripreme sledeće nedelje.

"Oni će poslati ekipu u Beograd koja će razgovarati detaljno o mogućnostima produbljavanja trgovinskih odnosa koji region Balkana stavljaju na kartu Evrope, kako u tranzitu migranata, tako i u tranzitu u svakom pogledu trgovinu, usluge", rekao je Vujović.

On je dodao da Srbija postaje centralno mesto u celoj priči, kao i da misli da će naša zemlja uspeti da odgovori na ovu inicijativu i biti faktor poboljšanja saradnje u celom regionu zapadnog Balkana.

Vučićev savetnik izgradio vikendicu i most bez dozvole

Dragan Glamočić, savetnik premijera Srbije Aleksandra Vučića i bivši ministar poljoprivrede, izgradio je u blizini Novog Sada vikendicu, pešački most i pristanište za čamce bez saglasnosti i dozvole za gradnju, objavio je Vojvođanski istraživačko-analitički centar (VOICE).

VOICE tvrdi da je imao uvid u dostupnu dokumentaciju i fotografije, koje potvrđuju da je bivši ministar poljoprivrede vikendicu izgradio na vodnom zemljištu na Futoškom dunavcu kod Novog Sada, koje je zakupio na neodređeno vreme od Vodoprivrednog društvenog preduzeća Šajkaška.

Kako se navodi, prilazni most i ponton za privezivanje čamaca izgradio je na parceli kojom upravlja preduzeće Vode Vojvodine.

Dragan Glamočić nije odgovarao na pozive novinara

Dragan Glamočić nije odgovorio na više poziva redakcije VOICE kako bi govorio o gradnji svoje vikendice. On je početkom prošle godine medijima kratko izjavio da je "sve što je uradio u postupku legalizacije i da je sve što poseduje prijavio Agenciji za borbu protiv korupcije".

Zakon o prostornom planiranju Srbije 2010-2020, vodno zemljište tretira kao zaštićenu i rezervisanu zonu u kojoj je zabranjena gradnja bilo kakvih stalnih objekata, osim objekata vodoprivredne i plovidbene infrastrukture. To znači da na vodnom zemljištu nije predviđena ni izgradnja vikendica, navodi VOICE u saopštenju.

Savić: EU u slučaju Železare ne prihvata rado Kinu na svojoj teritoriji

Evropska unija nerado gleda na kompanije koje su dotirane od strane države i to verovatno neće dozvoliti nakon privatizacije smederevske čeličane, smatra profesor Ekonomskog fakulteta u Beogradu Ljubodrag Savić gostujući u Dnevniku u 19 na N1.

Ljubodrag Savić profesor na Ekonomskom fakultetu

Kineska kompanija ne bi došla u Srbiju da ne veruje da može da se ispuni ono što je dogovoreno.

"Mi uvek posmatramo iz naših uskih vizira. Kina gleda 50 godina unapred, jako znaju dobro šta rade. Ne kupuju kompaniju za sutra nego za buduće vreme", kaže Savić. Evropa u ovom slučaju ne prihvata rado Kinu na svojoj teritoriji, smatra on.

"Oni dakle imaju jedno prilično licemerno ponašanje. Sa jedne strane su vrlo raspoloženi da vide Kineze kao investitore u svom dvorištu, što potvrđuje najbolje onaj pompezni doček kineskog socijalističkog predsednika, na kraljevskim kočijama u kraljevini Engleskoj, a sa druge strane nerado gledaju svaku kinesku kompaniju koja dolazi na evropsko tržište na mala vrata", rekao je Savić.

Kraj jedne ere - tačka na poreske rajeve?

Vodeće svetske ekonomije usvojile su na sastanku G20 mere protiv utaje poreza i pranja novca širom sveta. Time će se onemogućiti skrivanje počinitelja iza anonimnih fiktivnih kompanija.

Šefovi finansija G20 su na sastanku u Vašingtonu podržali predloge kojima se od vlasti zahteva da objave identitet istinskih vlasnika fiktivnih kompanija, prenosi AFP.

Takođe su podržali formiranje "crne liste" međunarodnih "poreskih rajeva" koji ne saraduju sa programima za razmenu informacija.

Ministri finansija država članica G20 i guverneri centralnih banaka su u saopštenju naveli da je transparentnost kad je reč o identitetu vlasnika kompanija, povereničkih fondova i fondacija "ključna za zaštitu integriteta međunarodnog finansijskog sistema".

"To je važno kako bi se sprečila zloupotreba tih entiteta i aranžmana za korupciju, utaju poreza, finansiranje terorizma i pranje novca", stoji u saopštenju.

Pet vodećih evropskih država založilo se za pokretanje borbe protiv poreskih rajeva, pozivajući velike sile iz Grupe 20 da "stave tačku" na tajnost fiktivnih kompanija koje omogućavaju utaju poreza i pranje novca, posle afere sa takozvanim "Panamskim papirima".

U do sada najsnažnijoj reakciji na tu aferu, u kojoj je u javnost procurelo 11,5 miliona poverljivih dokumenata koji sadrže detaljne informacije o 214.000 ofšor preduzeća, ministri finansija Britanije, Francuske, Nemačke, Italije i Španije su predložili sastavljanje "crne liste" poreskih utočišta, kao što je Panama, ukoliko te države ne pristanu na razmenu podataka o korporacijama.

U pismu dostavljenom članicama G20, pet evropskih ministara finansija je predložilo kreiranje transnacionalnih registara koji će identifikovati vlasnike kompanija, trustova, fondacija i drugih entiteta, koji su uspeli da se sakriju od poreskih vlasti i implementacije zakona.

Vaučeri - vetar u leđa domaćem turizmu

Sve više je domaćih turista koji posećuju naše banje i planine. Njihov broj je veći za 14 odsto, a tome su doprineli i vaučeri od po 5.000 dinara.

Mnogi od nas više poznaju lepote i znamenitosti sveta nego dragocenosti sopstvene zemlje. Ipak, sve je više građana koji se odlučuju da odmor provedu u Srbiji.

Prolom i Lukovska banja, Banja Koviljača, Kopaonik, Zlatibor, najčešće su destinacije korisnika državne subvencije od 5.000 dinara za smeštaj u domaćem ugostiteljskom objektu.

"Zahvaljujući tome mi smo u prošloj godini imali 20 odsto povećanja iskorišćenosti kapaciteta, u ovoj godini smo nastavili sa našim aktivnostima vezanim za aktivnosti Vlade Republike Srbije time što smo davali i dodatne popuste", kaže generalni direktor "Planinke" iz Kuršumlje Radovan Raičević.

Vaučeri su vetar u leđa domaćem turizmu, poručuju sa Tare. Ko se odluči za tu planinu, pored izleta i sportskih sadržaja, ima mogućnost da uplati školu lekovitog bilja, uživa u maskenbalima, a u nekim hotelima, i u noćnom kupanju i bioskopskim projekcijama.

"Skoro 3,5 miliona mi smo prihodovali zahvaljujući toj inicijativi države, tako da mi tek očekujemo te efekte za prvomajske praznike, za leto", ističe rukovodilac grupe za sport i rekreaciju Vojne ustanove „Tara“ Oliver Stanojević.

Država ove godine može da podeli 46.000 vaučera. Ako svi budu iskorišćeni, naši ugostitelji će zabeležiti najmanje 230.000 noćenja od domaćih turista.

"Ne možemo mi da dobijemo bitku sa onima koji žele da letuju negde na moru. Svakako verujemo da će se turisti naši opredeliti da, ako ne ceo godišnji odmor, deo odmora sasvim sigurno provedu na nekoj od turističkih destinacija u zemlji. Pet hiljada dinara naravno da nije dovoljno, ali u ovom trenutku je prava mera u odnosu na mogućnosti i cene koje imamo na tržištu", kaže ministar trgovine, turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić.

Podsetimo da pravo na tu subvenciju imaju penzioneri, nezaposleni sa evidencije Nacionalne službe za zapošljavanje, korisnici prava na tuđu negu i pomoć, zaposleni čija primanja ne prelaze iznos od 60.000 dinara, ratni vojni invalidi i civilni invalidi rata sa primanjima nižim od 60.000 dinara, korisnici prava na naknadu na porodičnu invalidninu po palom borcu i nosilac aktivnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koji se izjasnio da se bavi isključivo poljoprivredom.

Pogodnost države najviše koriste penzioneri, čak 66 odsto, i zaposleni sa 25 odsto.

Tindal: Želimo da podržimo dobar biznis u Srbiji

Menadžer programa Evropski progres Grem Tindal rekao je za RTS da žele da pomognu malim preduzećima. Uslovi su bazirani na kriterijumu održivosti, zato želimo da podržimo dobar biznis, one koji već posluju, ali imaju dobar potencijal za dalji rast i dalje zapošljavanje, kaže Tindal.

Ostalo je još mesec i po dana da se preduzetnici i opštine na jugoistoku i jugozapadu zemlje prijave za dva miliona evra podsticajnih sredstava za pokretanje biznisa ili ulaganje u infrastrukturu. Novac obezbeđuje Evropska unija i Vlada Švajcarske, a javni poziv objavio je Evropski progres, čiji je menadžer Grem Tindal. ***Ova godina u Srbiji je posvećena preduzetništvu. Vi želite da pomognete malim preduzećima. Koji su uslovi?***

Uslovi su bazirani na kriterijumu održivosti, zato želimo da podržimo dobar biznis, one koji već posluju, ali imaju dobar potencijal za dalji rast i dalje zapošljavanje.

Da, ali oni motraju još nešto da ispune, recimo da plaćaju poreze na vreme?

Definitivno moraju da budu registrovani da budu u sistemu, ne želimo da podržavamo sivu ekonomiju, naravno da moraju da plaćaju poreze.

Odlučili ste da im ne dajete novac, već opremu. Zašto?

Mi imamo mnogo lokalnih kompanija kojima je potrebna podrška, nekada im je potrebna ista oprema, tako zbog ekonobije obima, efikasnosti, konkurencije na tržištu, mi smo mislili da je bolje da mi nabavljamo opremu.

Imati li mehanizme da nadgledate, kontrolišete posao?

Definitivno, imamo jaku metodologiju, 95 odsto od 190 projekata koje trenutno sprovodimo idu kroz sistem grantova, postavljamo ciljeve, rokove, proveravamo finansije, i štitimo fondove poreskih obveznika Švajcarske i EU.

Koliko od njih preživi posle godinu, dve?

Svuda u svetu, prva godina ili prve dve godine u biznisu su veoma teške. Iako radimo dugo, za nas je ovo novi model. Očekujemo da 80 odsto preživi posle prve godine, ali i duže

Podržali ste žene da započnu biznis? Da li ste zadovoljni?

Za sada jesmo, sledećeg utorka 48 žena u Raškoj dobiće ugovore, i počinju sa poslom, nadamo se da ce biti dobar ishod.

Želite da pomognete 34 opštine na jugoistoku i jugozapadu zemlje da rade na infrastrukturi. Kakve projekte očekujete?

Mi smo predvideli za ovaj krug 1,5 miliona za životnu sredinu, privredne i komunalne projekte. Videćemo šta ćemo dobiti. Više se fokusiramo na komunalna preduzeća nego na ekonomske projekte, pa ih sada ohrabrujemo

Znamo da jedan broj opština, posebno u najnerazvijenijim delovima, nije baš dobar u pisanju projekata.

Da li ste zadovoljni?

Imao sam sreću da radim ovde mnogo godina, živeo sam u Novom Pazaru sedam godina, kvalitet je mnogo bolji i verujem da ćemo dobiti dobre projekte.

Dajete grantove za samozapošljavanje za mlade ljude. Kakve projekte od njih očekujete?

Očekujemo iz IT sektora, mladi su za to očito zainteresovani, drugi je proizvodnja, nadam se da ćemo iz te dve oblasti dobiti dobre projekte.

Novi sunovrat cena nafte

NJUJORK/LONDON - Cene nafte su se sunovratile danas, nakon što vodeći svetski proizvođači nisu uspeli da se dogovore o ograničavanju proizvodnje kako bi ublažili preobilnu ponudu na tržištu, pošto je napetost između Irana i Saudijske Arabije sprečila postizanje predviđenog sporazuma.

Cene su pale više od pet odsto na početku azijskoj trgovanji posle saopštenja Saudijske Arabije da dogovor mora da obuhvati sve članice Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEK), uključujući i regionalnog rivala, Iran, koji je bojkotovao pregovore, izveštava agencija Frans pres.

Američka "laka" nafta WTI za isporuke u maju potonula je 4,53 odsto na 38,35 dolara za barel, odnosno za 1,83 dolara u odnosu na cenu na zatvaranju trgovanji u petak.

Globalna tržišna referenca, severnomorska sirova nafta "brent" za junske isporuke spustila se za 1,74 dolara, ili za 4,04 procenta na 41,36 dolara.

Mnogi su očekivali da će na sastanku u nedelju u glavnom gradu Katara, Dohi, biti postignut sporazum kojim bi se zaustavio strmoglav pad cena nafte, koje su se više nego prepolovile od sredine 2014. godine, nanoseći izvoznicima milijarde dolara gubitaka prihoda.

Međutim, posle višečasovnih pregovora, predstavnici 18 zemalja proizvođača su zaključili da im je potrebno "više vremena" da postignu dogovor o ograničavanju isporuka, izjavio je katarski ministar energetike Mohamed bin Saleh al-Sada.

"Generalni zaključak je bio da je potrebno više vremena za međusobne konsultacije u okviru OPEK-a i proizvođača izvan naftnog kartela", rekao je Sada, ne precizirajući datum za nove pregovore.

Ed Mors, šef odseka za globalna istraživanja sirovina u Sitigrupi, izjavio je za "Blumberg njuz" da su "razgovori minulog vikenda demonstracija da saudijska vlada, kao što je princ

prestolonaslednik jasno rekao, ne želi da ustupi tržišni udeo".

"Oni strahuju da slabost, ili 'pesimizam' na tržištima u svetu može potrajati dugo vremena. Kao što su naučili iz 1980-ih, ako prepuste udeo na tržištu koje je u padu - vrlo teško da će ga vratiti", naveo je Morsi.

Saudijska princ prestolonaslednik Mohamed bin Salman ranije je kategorično izjavio da vodeći svetski proizvođač neće prihvatiti zamrzavanje proizvodnje bez učešća Irana.

Saudijska Arabija je odbila da smanji produkciju uprkos padu cena u pokušaju da zadrži tržišni udeo, iako pritisak narasta, imajući u vidu da je pad prihoda od nafte Rijadu doneo rekordan budžetski deficit prošle godine, navodi Frans pres.

Teheran, koji se tek vratio na svetska tržišta nakon ukidanja zapadnih sankcija u januaru ove godine, odbio je da učestvuje na sastanku, navodeći da želi da poveća svoju proizvodnju do nivoa pre sankcija.

Katarski ministar je pokušao da ublaži posledice koje će neuspeh sastanka imati na cene nafte, koje su se pre samita u Dohi oporavile za oko 50 odsto sa minimuma na koji su pale u februaru, navodeći da je tržište sve uravnoteženije.

Pored visoke proizvodnje iz OPEK-a, na višak nafte na tržište uticalo je i usporavanje tražnje u zemljama najvećim potrošačima, kao što je Kina, kao i rast američke proizvodnje iz škrljaca.

Na pitanje da li je Iran bio u centru diskusije, u kojoj je učestvovala i nečlanica OPEK-a, Rusija, Sada je rekao da bi učešće Tehrana učinilo bilo kakvo zamrzavanje proizvodnje efikasnijim.

"Mi poštujemo njihov (iranski) stav... sigurno će zamrzavanje (proizvodnje) biti efikasnije ako su uključeni glavni proizvođači, uključujući Iran", rekao je Sada, dodajući da bi to "pomodlo uravnoteženju tržišta".

Razgovori su bili odloženi za nekoliko sati, pošto su neke zemlje tražile promene u nacrtu sporazuma kojim se poziva na zamrzavanje proizvodnje do oktobra, izjavio je jedan delegat za Frans pres.

OPEK je saopštio prošle srede da je iranska proizvodnja nafte u martu iznosila 3,3 miliona barela dnevno, u odnosu na 2,9 miliona u januaru, što je još uvek manje od nivoa pre embarga od oko 4,0 miliona barela dnevno.

Iz "naftnog kartela" je takođe saopšteno da su članice OPEK-a pumpale 32,25 miliona barela dnevno u martu, pri čemu na Saudijsku Arabiju otpada gotovo trećina, što je takođe iznad proseka od 31,85 miliona barela dnevno u 2015. godini, navodi francuska agencija.